

URZĄD PATENTOWY

B411 3/00

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 20276.

KL 15 i, 3/02.

Marta Kinowa-Kühnowa
(Łódź, Polska)
i Wacław Smulski
(Tomaszów Mazowiecki, Polska).

Przyrząd do ręcznego księgowania i kalkowania.

Zgłoszono 10 września 1931 r.

Udzielono 25 czerwca 1934 r.

Wynalazek niniejszy dotyczy przyrządu do ręcznego księgowania i kalkowania. Przyrząd według wynalazku posiada wskaźnik, który umożliwia sprawdzenie bez podnoszenia kalki, w którym wierszu księgi należy rozpocząć księgowanie i kalkowanie świeżo założonego formularza.

Na załączonym rysunku uwidoczniono przykład wykonania niniejszego wynalazku. Fig. 1 przedstawia widok przyrządu zgóry, fig. 2 — jego przekrój według linii I — I na fig. 1, fig. 3 — widok przyrządu zgóry i częściowy przekrój w pionowym położeniu właściwego mechanizmu, a fig. 4 — przekrój wzdłuż linii III — III na fig. 1.

Na metalowej podkładce 1 są umocowane czopy 3 z osadzonemi na nich obrotowo płaskownikami 2, do których jest przymocowana szyna 5 o przekroju dwukorytkowym. Podkładka 1 posiada podłużne wgłębienia, w których układają się płaskowniki 2. Listwa zaciskowa 6, służąca do przyciskania arkusza kontowego, jest wyposażona w poprzeczki 15, które są osadzone obrotowo na czopach 7, umocowanych w gniazdkach 8, przymocowanych do szyny 5. Listwa 6 jest zaopatrzona w dociski elastyczne 10 i znajduje się pod działaniem sprężyn 9, które ją przyciskają do podkładki 1. W korytku szyny 5 umieszczone są dwie

zębnice 11 i 12. Zębica 11 jest przesuwna i znajduje się pod działaniem sprężyny 17', przeciwdziałającej jej przesuwaniu. Końce 13, 13' zębicy 11 przechodzą przez wykroje 14, wykonane w poprzeczkach 15 listwy 6. Zębica 11 jest połączona sztywno z uchwytem 16, będącym pod działaniem sprężyny 17, przeciwdziałającej jego przesuwaniu. W razie dociskania przesuwne go uchwyty 16 do nieruchomego uchwyty 16', umocowanego na szynie 5, zębica 11 przesuwa się, a wobec tego, że jej końce 13 i 13' mają kształt klina, poprzeczki 15 obracają się na czopach 7 wraz z listwą 6.

Wskaźnik 18 o przekroju teowym (fig. 4) jest osadzony przesuwnie między zębnicami 11, 12 i wyposażony w zapadki 19, 20, posiadające uchwyty 22 i osadzone obrotowo na czopie 21, umocowanym w ramce wskaźnika. Zapadka 19 znajduje się pod działaniem sprężyny 23 i rygluje ruchomą zębnicę 11, a zapadka 20, będąca pod działaniem sprężyny 24, służy jako opór zębicy 12. Obie sprężyny 23 i 24 osadzone są na ramce wskaźnika wierszowego 18, na której umieszczona jest przesuwnie płytka 26, posiadająca otwór 29, oraz do której przymocowana jest przegubowo strzałka 27. Sprężyny 23, 24 oraz ramka 26 są dociskane do wskaźnika 18 zapomocą przechodzącej przez nie śruby 25 oraz nakrętki 28. Wierzchnia blaszka ramki 26 posiada podłużny wykrój 29, umożliwiający przesuwanie i dokładne ustawianie wskazówki 27 oraz uzgodnienie jej z wierszem dziennika.

Podkładka 1 posiada czopy 30, które wchodzi w otwory, wykonane w kartach księgi, szyna 5 zaś jest wyposażona w odpowiadające tym czopom 30 wgłębienia 31 (fig. 2), dzięki czemu karty księgi po przyściśnięciu ich szyną 5 nie mogą się przesuwać.

Podkładka 1 jest zaopatrzona od spodu w listwy 32, których odległość równa jest długości oprawy książki. Na listwach 32 u-

mocowane są płaskie sprężyny 4, utrzymujące mechanizm przyrządu w położeniu pionowym.

Działanie przyrządu jest następujące. Na oprawie otwartej księgi ustawia się przyrząd tak, ażeby oprawa znalazła się pomiędzy listwami 32, poczem podnosi się szynę 5 i umieszcza się kartę księgi na podkładce 1 tak, ażeby czopy 30 weszły w otwory, wykonane w kartach księgi. Po opuszczeniu szyny 5 czopy 30 wchodzą we wgłębienia 31 szyny i karta księgi oraz nałożona na nią kalka zostają zaciśnięte pomiędzy podkładką 1 i mechanizmem przyrządu.

Wskutek przesunięcia uchwyty przesuwne go 16 razem z przyłączoną do niego i zakończoną klinowato zębnicą 11 w stronę uchwyty stałego 16', poprzeczki 15 i przymocowana do nich listwa 6 obracają się ku górze na czopach 7. Wielkość przesunięcia uchwyty przesuwne go 16 ku nieprzesuwne mu 16' odpowiada szerokości zęba na zębnicach. W czasie przesuwania uchwyty 16 w stronę uchwyty 16' zapadka 20 zatrzymuje wskaźnik 18 na miejscu, opierając się o ząb zębicy 12, a zapadka 19 zapada za następny ząb.

Po zwolnieniu uchwyty przesuwne go 16 poprzeczki 15 oraz listwa 6 opadają; wystające zaś pod listwą 6 dociski elastyczne 10 pod wpływem sprężyn 9 dociskają podłożony uprzednio arkusz kontowy i kalkę do podkładki 1. Jednocześnie po zwolnieniu uchwyty 16 wskaźnik 18 zostaje przesunięty o szerokość jednego zęba, równą szerokości jednego wiersza. Wskutek działania sprężyn 17 i 17' uchwyt 16 i przymocowana do niego zębica 11 wracają do położenia wyjściowego.

Po napisaniu każdego wiersza należy dociskać uchwyt 16 do uchwyty 16', a wskaźnik 18 posuwa się o jeden wiersz, wskutek czego po wypełnieniu arkusza kontowego lub formularza wskaźnik wskazuje ostatni zapisany wiersz w księdze, a przy

wyjmowaniu zapisanego arkusza i zakładaniu nowego przesuwają się o dalszy wiersz, wskazując miejsce księgi, od którego można rozpocząć dalsze księgowanie i kalkowanie.

Wskutek naciśnięcia uchwytu 22 zapadki 19 i 20 zwalniają zębnice 11 i 12 i wskaźnik może być przesunięty w górę wzdłuż zębnic, np. po zapisaniu całej stronicy księgi.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przyrząd do ręcznego księgowania i kalkowania, wyposażony w obrotową szynę do zaciskania księgi oraz w listwę do zaciskania arkuszy kontowych lub formularzy, posiadający wskaźnik wierszowy, przesuwający się o szerokość wiersza, znamieny tem, że posiada dwie zębnice (11, 12), współdziałające z zapadkami (19, 20) wskaźnika wierszowego (18), przy czym jedna zębница (11) jest przesuwna i połączona sztywno z przesuwnym uchwytem (16), będącym pod działaniem sprężyny (17), druga zaś zębница (12) jest nieruchoma.

2. Przyrząd według zastrz. 1, znamieny tem, że końce (13, 13') zębnic (11) mają kształt klinowaty i przechodzą przez wykroje (14), wykonane w poprzeczkach (15) listwy (6), wskutek czego w razie przesunięcia uchwytu (16) w stronę uchwytu stałego (16') listwa (6) wykonywa obrót ku górze i zapadka (19) zapada za następny ząb zębnic (11).

3. Przyrząd według zastrz. 1 i 2, znamieny tem, że zapadki (19, 20) wskaźnika wierszowego (18) znajdują się pod działaniem sprężyn (23, 24), wskutek czego po zwolnieniu uchwytu (16), będącego pod działaniem sprężyny (17), poprzeczki (15) z przymocowaną do nich listwą (6) opadają oraz wskaźnik wierszowy (18) przesuwa się o szerokość jednego zęba.

4. Przyrząd według zastrz. 1 — 3, znamieny tem, że płytka (26) wskaźnika wierszowego (18), do której przymocowana jest obrotowo wskazówka (27), posiada otwór podłużny (29), umożliwiający uzgodnienie tej wskazówki (27) z wierszem arkusza kontowego.

5. Przyrząd według zastrz. 1—4, znamieny tem, że podkładka (1) jest wyposażona w czopy (30), sięgające w otwory, wykonane w stronicach księgi, a szyna (5) — we wgłębienia, odpowiadające tym czopom, wskutek czego stronicy księgi po zaciśnięciu szyną (5) nie mogą się przesuwać.

6. Przyrząd według zastrz. 1—5, znamieny tem, że dolna powierzchnia podkładki (1) jest zaopatrzona w listwy (32), których odległość równa jest długości oprawy księgi, a na listwach umocowane są sprężyny (4), utrzymujące mechanizm przyrządu w położeniu pionowym.

Marta Kinowa-Kühnowa.

Wacław Smulski.

Zastępca: Inż. M. Zmigryder,
rzecznik patentowy.

